

Wärtsilä Oyj Abp

Q3 delårsrapport

Januari–september 2016

Orderingången utvecklades positivt

Centralt under tredje kvartalet

- Orderingången ökade med 5% till 1.139 miljoner euro (1.086)
- Omsättningen minskade med 12% till 1.079 miljoner euro (1.222)
- Orderingång jämfört med faktureringen 1,06 (0,89)
- Jämförbart rörelseresultat 123 miljoner euro, dvs. 11,4% av omsättningen (160 miljoner euro, dvs. 13,1%)
- Resultat per aktie 0,43 euro (0,49)
- Kassaflöde från rörelseverksamheten 189 miljoner euro (-5)

Centralt under rapportperioden januari-september 2016

- Orderingången ökade med 2% till 3.604 miljoner euro (3.529)
- Omsättningen minskade med 6% till 3.242 miljoner euro (3.439)
- Orderingång jämfört med faktureringen 1,11 (1,03)
- Jämförbart rörelseresultat 330 miljoner euro, dvs. 10,2% av omsättningen (397 miljoner euro, dvs. 11,5%)
- Resultat per aktie 0,92 euro (1,46)
- Kassaflöde från rörelseverksamheten 378 miljoner euro (78)
- Orderstocken minskade med 2% och uppgick till 5.024 miljoner euro (5.112) i slutet av perioden

Wärtsiläs utsikter för 2016

Wärtsilä reviderade sina utsikter 12.10.2016. Wärtsilä förväntar sig nu att omsättningen minskar med kring 5%, medan lönsamheten (jämförbart rörelseresultat som procent av omsättningen) kommer att vara kring 12%. Tidigare förväntade sig Wärtsilä att omsättningen skulle öka med 0-5%, medan lönsamheten skulle vara 12,5-13,0%.

Koncernchef Jaakko Eskola

”Utvecklingen under tredje kvartalet 2016 var i stort sett i linje med våra förväntningar. Som väntat resulterade koncentrationen av leveranserna till slutet av året i en lägre omsättning, vilket belastade vårt rörelseresultat. Vi fortsätter att fokusera på att förbättra vår organisations effektivitet och flexibilitet.

Även om serviceaktiviteten har stabiliserat sig på en hög nivå ser vi positivt på de långsiktiga drivkrafterna. Inom utrustningsmarknaden var efterfrågan på nya fartyg svag, vilket återspeglar utmaningarna relaterade till överkapacitet och låga fraktpriser. Det förbättrade sentimentet på kraftförsörjningsmarknaden bidrog dock till ökningen i den totala orderingången. Jag är glad över att notera att vår solida projektpipeline stöder en fortsatt positiv orderutveckling inom affärsområdet Energy Solutions.

Trots ökningen i orderingången har vi justerat våra utsikter för 2016 på grund av lägre än förväntade kraftverksleveranser under innevarande år. Vi förväntar oss nu en liten nedgång i omsättningen medan lönsamheten väntas ligga kring 12%.”

Nyckeltal

MEUR	7-9/2016	7-9/2015	Förändring	1-9/2016	1-9/2015	Förändring	2015
Orderingång	1 139	1 086	5%	3 604	3 529	2%	4 932
Orderstock i slutet av perioden				5 024	5 112	-2%	4 882
Omsättning	1 079	1 222	-12%	3 242	3 439	-6%	5 029
Rörelseresultat ¹	122	149	-18%	301	386	-22%	587
% av omsättningen	11,3	12,2		9,3	11,2		11,7
Jämförbart rörelseresultat	123	160	-23%	330	397	-17%	612
% av omsättningen	11,4	13,1		10,2	11,5		12,2
Jämförbart justerat EBITA	132	170	-22%	356	420	-15%	643
% av omsättningen	12,3	13,9		11,0	12,2		12,8
Resultat före skatter	115	132	-13%	253	354	-29%	553
Resultat/aktie, EUR	0,43	0,49		0,92	1,46		2,25
Rörelseverksamhetens kassaflöde	189	-5		378	78		255
Räntebärande lån, netto vid slutet av perioden				384	513		372
Bruttoinvesteringar				126	314		346
Nettoskultsättningsgrad				0,18	0,26		0,17

¹ Jämförelsestörande poster under tredje kvartalet 2016 omfattade omstruktureringarkostnader på 2 miljoner euro (11). Under rapportperioden januari-september 2016 uppgick omstruktureringarkostnaderna till 29 miljoner euro (11), av vilka 17 miljoner euro var nedskrivningar.

Marknadsutveckling

Energy Solutions

Bättre sentiment på kraftförsörjningsmarknaden

Den ökande efterfrågan på el och förändringar i energipolitiken stödde intresset för Wärtsiläs kraftförsörjningslösningar under januari-september 2016. Tillväxtmarknaderna var fortfarande aktiva, medan den ekonomiska osäkerheten och den stagnerade efterfrågan på el begränsade investeringarna i ny kraftförsörjningskapacitet i västländerna. Trots positivare marknadssignaler i vissa regioner, till exempel en snabbt ökande kapacitet inom förnybar energi, kommer den makroekonomiska osäkerheten och den hårda konkurrensen fortfarande att påverka marknaden för kraftverk som drivs med flytande bränslen och gas.

Energy Solutions marknadsandel

Under första halvåret 2016 uppgick de globala beställningarna på kraftverk som har en effekt på upp till 500 MW och som drivs med naturgas och flytande bränslen till 11,8 GW (12,6), en minskning med 6% från året innan. Wärtsiläs marknadsandel ökade till 16% (10). De globala beställningarna omfattar alla order på gasturbiner och Wärtsiläs order på motorer på över 5 MW.

Marine Solutions

Svag efterfrågan på marinmarknaden

Fartygsbeställningarna under januari–september återspeglar tydligt det svaga läget på marinmarknaden. I slutet av september hade endast 349 kontrakt på nybyggen registrerats jämfört med 1.356 kontrakt året innan. Nedgången i antalet fartygsorder var störst i det konventionella handelsfartygssegmentet, medan efterfrågan på gastanfartyg och offshorefartyg var fortsatt liten. Dessa segment belastades fortfarande av överkapacitet, låga fraktpriser samt låga olje- och gaspriser. Beställningsaktiviteten för kryssningsfartyg, passagerarfärjor och ro-ro-fartyg var fortsatt bra tack vare ersättningsinvesteringar, attraktiva priser på nybyggen och en sund intjäningsnivå i ro-ro-segmentet.

Enligt kompenserat bruttotonnage var Kina fortfarande ledande inom varvsindustrin med en andel på 37% av alla bekräftade kontrakt under januari-september, medan Sydkoreas andel var 14% och Japans 12%. Den stora efterfrågan på kryssningsfartyg har lett till en ökad aktivitet på europeiska varv. Tysklands andel av de bekräftade kontrakten var 11% och Italiens 10%.

Marine Solutions marknadsandel

Wärtsiläs marknadsandel inom medelvarviga huvudmotorer var 50% (58% i slutet av föregående kvartal). Marknadsandelen inom hjälpmotorer var 16% (13% i slutet av föregående kvartal).

Services

Stabil aktivitet på servicemarknaden

Aktiviteten på servicemarknaden stabiliserade sig under januari-september 2016. Efterfrågan på service på den konventionella handelsfartygsmarknaden utvecklades långsammare än året innan, och utmaningarna i vissa regioner fortsatte att påverka intresset för offshoreservice. Efterfrågan på kraftverksrelaterade tjänster var sund med undantag för Brasilien där driftsgraden för kraftverk var fortsatt låg.

Orderingång

Wärtsiläs orderingång under tredje kvartalet uppgick till 1.139 miljoner euro (1.086), en ökning med 5% jämfört med motsvarande period året innan. Orderingången jämfört med faktureringen för tredje kvartalet var 1,06 (0,89).

Energy Solutions orderingång uppgick till 330 miljoner euro (167) under tredje kvartalet, vilket var 97% högre än under motsvarande period året innan. Nord- och Sydamerika var de mest aktiva regionerna när det gäller orderingång. Viktigare order inkluderade leverans av kraftverksutrustning på 92 MW och ett nyckelfärdigt kraftverkskontrakt på 100 MW till Argentina samt leverans av kraftverksutrustning på 225 MW till USA.

Marine Solutions orderingång under tredje kvartalet uppgick till 287 miljoner euro (407), en minskning med 29% jämfört med motsvarande period året innan. Aktiviteten var livligast i segmentet för kryssningsfartyg och passagerarfärjor där Wärtsilä fick en order på två nästa generations Wärtsilä 31-huvudmotorer till en ny passagerarfärja för den danska operatören Mols-Linien. Wärtsilä 31 valdes också som huvudmotor till ett fiskefartyg som byggs av det danska varvet Karstensen Shipyard för norska Peter Hepsø Rederi AS. Dessutom levererar Wärtsilä hela propulsionsystemet till fartyget. När det gäller marknaden för gastanfartyg fick Wärtsilä en beställning på en återförgasningsanläggning till ett

FSRU-konverteringsprojekt som Höegh LNG planerar för ett modernt LNG-fartyg. Kryssningsfartygen och passagerarfärjorna stod för 37% av orderingen under tredje kvartalet, medan det konventionella handelsfartygssegmentet stod för 18%. Gastanfartygens andel var 15%. Specialfartygen stod för 14%, marinen för 8% och offshore för 3%. Övriga order uppgick till 5%.

Services ordergång under tredje kvartalet ökade med 2% till 522 miljoner euro (511). Undertecknade kontrakt omfattade en utvidgning av Wärtsiläs långfristiga underhållskontrakt med Rederiaktiebolaget Eckerö. Kontraktet omfattar nu Eckerös hela flotta på fem fartyg.

Den totala ordergången för rapportperioden januari–september 2016 ökade med 2% och uppgick till 3.604 miljoner euro (3.529). Ordergången jämfört med faktureringen för rapportperioden var 1,11 (1,03). Energy Solutions ordergång ökade med 47% till 947 miljoner euro (642). Marine Solutions ordergång minskade med 9% till 1.028 miljoner euro (1.134). Services ordergång minskade med 7% till 1.629 miljoner euro (1.752).

Ordergång per affärsområde

MEUR	7-9/2016	7-9/2015	Förändring	1-9/2016	1-9/2015	Förändring	2015
Energy Solutions	330	167	97%	947	642	47%	1 009
Marine Solutions	287	407	-29%	1 028	1 134	-9%	1 599
Services	522	511	2%	1 629	1 752	-7%	2 324
Ordergång totalt	1 139	1 086	5%	3 604	3 529	2%	4 932

Ordergång Energy Solutions

MW	7-9/2016	7-9/2015	Förändring	1-9/2016	1-9/2015	Förändring	2015
Olja	205	394	-48%	1 503	1 082	39%	1 303
Gas	465	71	557%	1 053	605	74%	1 132
Ordergång totalt	670	465	44%	2 555	1 687	51%	2 436

Samföretagens ordergång

Ordergången för samföretaget Wärtsilä Hyundai Engine Company Ltd i Sydkorea och samföretaget Wärtsilä Qiyao Diesel Company Ltd samt CSSC Wärtsilä Engine Company Ltd i Kina uppgick till sammanlagt 57 miljoner euro (163) under rapportperioden januari–september 2016. Dessa företags resultat rapporteras bland intäkterna från intresseföretag och samföretag.

Orderstock

Den totala orderstocken i slutet av rapportperioden uppgick till 5.024 miljoner euro (5.112), en minskning med 2%. Energy Solutions orderstock ökade med 21% till 1.676 miljoner euro (1.388). Marine Solutions orderstock minskade med 14% till 2.317 miljoner euro (2.699). Services orderstock var stabil och uppgick till 1.031 miljoner euro (1.026).

Orderstock per affärsområde

MEUR	30.9.2016	30.9.2015	Förändring	31.12.2015
Energy Solutions	1 676	1 388	21%	1 366
Marine Solutions	2 317	2 699	-14%	2 558
Services	1 031	1 026	1%	958
Orderstock totalt	5 024	5 112	-2%	4 882

Omsättning

Under tredje kvartalet minskade Wärtsiläs omsättning med 12% till 1.079 miljoner euro (1.222) jämfört med motsvarande period året innan. Energy Solutions omsättning sjönk med 27% till 177 miljoner euro (243). Marine Solutions omsättning uppgick till 390 miljoner euro (448), vilket var 13% lägre än under motsvarande kvartal året innan. Services omsättning minskade med 4% till 512 miljoner euro (531).

Under januari–september 2016 var Wärtsiläs omsättning 3.242 miljoner euro (3.439), en minskning med 6% jämfört med motsvarande period året innan. Energy Solutions omsättning uppgick till 530 miljoner euro (752), en minskning med 30%. Marine Solutions omsättning ökade med 3% till 1.158 miljoner euro (1.122). Services omsättning var stabil och uppgick till 1.554 miljoner euro (1.565). Ökningen i intäkterna för serviceprojekt motverkades av en lägre efterfrågan på regelbundet underhåll. Energy Solutions stod för 16%, Marine Solutions för 36% och Services för 48% av den totala omsättningen.

Cirka 65% av Wärtsiläs omsättning under januari–september 2016 var denominerad i euro, 20% i US-dollar och resten fördelad mellan flera valutor.

Omsättning per affärsområde

MEUR	7-9/2016	7-9/2015	Förändring	1-9/2016	1-9/2015	Förändring	2015
Energy Solutions	177	243	-27%	530	752	-30%	1 126
Marine Solutions	390	448	-13%	1 158	1 122	3%	1 720
Services	512	531	-4%	1 554	1 565	-1%	2 184
Omsättning totalt	1 079	1 222	-12%	3 242	3 439	-6%	5 029

Rörelseresultat och lönsamhet

Rörelseresultatet för tredje kvartalet var 122 miljoner euro (149), dvs. 11,3% av omsättningen (12,2). Minskningen från året innan berodde på en kombinerad effekt av lägre leveransvolymerna och projekt med mindre marginal inom affärsområdet Energy Solutions. Det jämförbara rörelseresultatet var 123 miljoner euro (160), dvs. 11,4% av omsättningen (13,1). Jämförelsestörande poster omfattade omstruktureringskostnader på 2 miljoner euro (11). Jämförbart justerat EBITA var 132 miljoner euro (170), dvs. 12,3% av omsättningen (13,9). Avskrivningarna på förvävsrelaterade övervärden var 9 miljoner euro (9).

Rörelseresultatet för rapportperioden januari–september 2016 uppgick till 301 miljoner euro (386), dvs. 9,3% av omsättningen (11,2). Det jämförbara rörelseresultatet var 330 miljoner euro (397), dvs. 10,2% av omsättningen (11,5). Jämförelsestörande poster omfattade omstruktureringskostnader på 29 miljoner euro (11), varav 17 miljoner euro var nedskrivningar. Jämförbart justerat EBITA var 356 miljoner euro (420), dvs. 11,0% av omsättningen (12,2). Avskrivningarna på förvävsrelaterade övervärden var 26 miljoner euro (23).

De finansiella posterna för rapportperioden januari–september 2016 var -48 miljoner euro (-31). De finansiella posterna påverkades negativt av nedskrivningar relaterade till avyttringen av samföretaget Winterthur Gas & Diesel, som fokuserar på tvåtaktsmotorer, och övriga fordringar som redovisades för andra kvartalet. Nettoräntorna var -9 miljoner euro (-8). Vinsten före skatter var 253 miljoner euro (354). Skatterna uppgick till 68 miljoner euro (84), vilket motsvarar en effektiv skattesats på 26,8% (23,6). Resultatet per aktie var 0,92 euro (1,46) och eget kapital per aktie 10,73 euro (10,25). Avkastningen på investerat kapital (ROI) var 16,6% (20,3). Avkastningen på eget kapital (ROE) var 16,3% (19,9).

Resultatmått och jämförelsestörande poster

MEUR	7-9/2016	7-9/2015	1-9/2016	1-9/2015	2015
Jämförbart justerat EBITA	132	170	356	420	643
Avskrivningar på förvävsrelaterade övervärden	-9	-9	-26	-23	-32
Jämförbart rörelseresultat	123	160	330	397	612
Omstruktureringskostnader	-2	-11	-29	-11	-25
Rörelseresultat	122	149	301	386	587

Kassaflöde, balans och finansiering

Wärtsiläs kassaflöde från rörelseverksamheten för tredje kvartalet uppgick till 189 miljoner euro (-5). Kassaflödet från rörelseverksamheten under januari–september 2016 var 378 miljoner euro (78). Nettorörelsekapitalet uppgick till 540 miljoner euro (522) i slutet av rapportperioden, en minskning med 62 miljoner euro från slutet av föregående kvartal. Förskottsbetalningarna i slutet av perioden var 626 miljoner euro (814). I slutet av föregående kvartal var förskottsbetalningarna 610 miljoner euro. De likvida tillgångarna i slutet av perioden uppgick till 345 miljoner euro (250) och de icke utnyttjade bekräftade kreditlimiterna till 629 miljoner euro (679).

Wärtsiläs räntebärande lån uppgick till 735 miljoner euro (778) i slutet av september 2016. I slutet av december uppgick de räntebärande lånen till 724 miljoner euro. Det totala beloppet av kortfristiga skulder som förfaller inom de följande 12 månaderna var 203 miljoner euro. De långfristiga lånen uppgick till 532 miljoner euro. Räntebärande lån, netto, uppgick till 384 miljoner euro (513) och nettoskuldssättningsgraden till 0,18 (0,26).

Koncernens likvida beredskap

MEUR	30.9.2016	31.12.2015
Likvida medel	345	334
Outnyttjade bekräftade kreditlimiter	629	679
Likvida beredskap	974	1 013
% av omsättningen (rullande 12 månader)	20	20
Avdragna företagscertifikat	90	130
Likvida beredskap exklusive företagscertifikat	884	883
% av omsättningen (rullande 12 månader)	18	18

30.9.2016 var den totala låneportföljens genomsnittliga återbetalningstid 40 månader och de långfristiga lånens 45 månader.

Bruttoinvesteringar

Bruttoinvesteringarna i immateriella och materiella tillgångar samt anläggningar och utrustning uppgick till 35 miljoner euro (52) under rapportperioden januari–september 2016. Investeringarna i förvärv och värdepapper uppgick till 91 miljoner euro (262). Siffrorna inkluderar förvärven av Eniram och American Hydro under 2016 samt förvärvet av Marine Systems International under 2015. Avskrivningarna och nedskrivningarna under rapportperioden uppgick till 104 miljoner euro (91).

År 2016 väntas investeringarna relaterade till immateriella och materiella tillgångar samt anläggningar och utrustning vara betydligt mindre än avskrivningarna och nedskrivningarna.

Forskning och utveckling, lansering av nya produkter

I augusti lanserade Wärtsilä en ny optimerad design för aktertrålar som minskar bränsleförbrukningen och ökar fartygets effektivitet avsevärt jämfört med de konstruktioner som används i dag. Propulsionssystemet baserar sig på Wärtsilä 31-motorn och Wärtsiläs 2-växlade växellåda. Den utnyttjar också Wärtsiläs hybridbatteriteknologi, som förbättrar energieffektiviteten avsevärt jämfört med konventionella system genom att driva motorn med en optimal belastning och absorbera en stor del av fluktuationerna i belastningen med hjälp av batterierna.

Den uppdaterade serien av Wärtsilä Nacos Platinum navigations-, automations- och kontrollsystem lanserades i september. En av de mest intressanta nya egenskaperna är intelligent ruttplanering som beaktar väderleks- och sjöförhållanden för att optimera rutten och effekten. Detta sänker bränsleförbrukningen avsevärt. I september lanserade nyligen förvärvade Eniram tjänsten SkyLight. Med hjälp av applikationen kan fartygsoperatörer följa upp flottans prestanda samt rapportera, planera och optimera kostnader.

Under tredje kvartalet lanserade Wärtsilä QuantiServ, som tillhandahåller rekonditioneringstjänster, in-situ service samt reparationer ombord och underhåll för kunder med utrustning från olika tillverkare på marin- och energimarknaden.

Strategiska projekt, samföretag och utbyggnad av nätverket

I juli meddelade Wärtsilä att bolaget ingått ett samarbetsavtal med USA-baserade Greensmith Energy för att stärka sin kompetens inom integration av energisystem. Greensmith Energy, som är en ledande leverantör av mjukvara för energilagring och integrationstjänster, kommer att leverera all optimeringsmjukvara för hybridenergisystem.

Wärtsilä har förbundit sig till att främja användningen av flytande naturgas (LNG) i stor skala på marin- och energimarknaden. I juli bildade Wärtsilä och andra ledande aktörer inom marinsektorn en koalition med namnet SEA/LNG. Syftet med koalitionen är att undanröja hinder för global användning av LNG i marina applikationer för att därigenom göra shipping mer miljövänlig. I augusti ingick Wärtsilä och finska Gasum ett samarbetsavtal som siktar på att utveckla användningen och distributionen av samt servicelösningar för naturgas i marina och landbaserade applikationer. Wärtsilä kommer att erbjuda know-how inom gasbaserad teknologi, medan Gasums expertis fokuserar på distribution och försäljning av naturgas och biogas. Arbetet för att främja användningen av LNG i marina applikationer kommer också att dra nytta av expertisen hos Skangas, ett dotterbolag till Gasum och en ledande aktör på den nordiska LNG-marknaden.

I september meddelade Wärtsilä tillsammans med andra ledande företag inom marinsektorn och ICT att man kommer att delta i ett forskningsprogram som siktar på att utveckla världens första automatiska marina transportsystem.

Byggandet av fabriken CSSC Wärtsilä Engine (Shanghai) Co. Ltd i Lingang, Shanghai, framskrider enligt plan. Fabriken väntas stå klar före slutet av året.

Omstruktureringsprogram

Åtgärderna relaterade till de organisatoriska förändringarna inom Marine Solutions som offentliggjordes i juli 2015 har implementerats. Syftet med programmet var att skära ner 600 arbetsplatser runt om i världen på grund av det svåra läget på den globala marinmarknaden.

I april 2016 meddelade Wärtsilä om ytterligare åtgärder för att anpassa organisationen till det försämrade läget på marknaden för nybyggen och den tuffa konkurrensen på både marin- och energimarknaden. De organisatoriska förändringarna, som kommer att minska ca 550 arbetsplatser och centralisera motorrelaterade FoU-aktiviteter till Finland, framskrider planenligt.

När dessa förändringar har implementerats i sin helhet väntas programmen resultera i årliga besparingar på ca 90 miljoner euro. Av dessa besparingar väntas ca 60 miljoner bli realiserade fram till slutet av 2016 och resten fram till slutet av 2017. I slutet av september 2016 hade ca 37 miljoner euro av besparingarna realiserats, varav 7 miljoner euro under 2015. De totala engångskostnaderna relaterade till omstruktureringsprogrammen uppgår till cirka 75–80 miljoner euro, varav 19 miljoner euro redovisades för 2015. I januari–september 2016 uppgick omstruktureringskostnaderna till 29 miljoner euro, varav 17 miljoner euro var nedskrivningar.

Personal

Wärtsilä hade 18.337 (19.237) anställda i slutet av september 2016. Antalet anställda i genomsnitt under januari–september 2016 var 18.398 (18.429). Marine Solutions hade 6.305 (7.101), Energy Solutions 920 (966) och Services 10.648 (10.714) anställda.

Av Wärtsiläs totala personal fanns 19% (19) i Finland och 39% (39) i övriga Europa. Personalen i Asien stod för 28% (28) av de anställda, personalen i Nord- och Sydamerika för 11% (10) och personalen i övriga världen för 4% (4).

Förändringar i ledningen

Wärtsilä utnämnde Marco Ryan (50) till Chief Digital Officer och direktionsmedlem från och med 26.9.2016.

Hållbar utveckling

Tack vare sina olika teknologier och specialiserade tjänster har Wärtsilä utmärkta möjligheter att minska utsläppen och förbrukningen av naturresurser samt stödja sina kunder i förberedelser inför nya regelverk. Inom FoU fortsätter Wärtsilä att fokusera på utvecklingen av avancerade miljötekniker och -lösningar. Wärtsilä har förbundit sig att stöda FN:s Global Compact och dess principer för mänskliga rättigheter, arbete, miljö och antikorrupktion. Wärtsiläs aktie ingår i flera hållbarhetsindex.

Den internationella konventionen om hantering av ballastvatten ratificerades i september 2016 och den träder i kraft den 8 september 2017. Wärtsilä har proaktivt utvecklat sina lösningar för hantering av ballastvatten under varumärket Aquarius. Dessa baserar sig på två tekniker. Aquarius-UV renar vattnet med UV-strålning, medan Aquarius-EC använder natriumhypoklorit som produceras genom elektroklorering. Bägge systemen är typgodkända av IMO och de lämpar sig för installationer i både säkra zoner och riskzoner. De har också den amerikanska kustbevakningens Alternate Management System (AMS)-status.

Under tredje kvartalet infördes Wärtsilä i Dow Jones Sustainability Indices (DJSI), i både DJSI World och DJSI Europe. Införandet i DJSI bygger på en analys av ekonomiska, ekologiska och sociala prestationer, bedömning av frågor såsom bolagsstyrning, riskhantering, varumärkeshantering, bekämpning av klimatförändringen, standarder för leveranskedjan och anställningspraxis. Wärtsilä blev också återvald till Ethibel EXCELLENCE Investment Register och valdes för första gången till Ethibel PIONEER Register.

Aktier och aktieägare

Under januari–september 2016 uppgick handelsvolymen på börsen Nasdaq Helsinki till 74.801.413 aktier, vilket motsvarade en omsättning på 2.851 miljoner euro. Wärtsiläaktien handlas också på flera alternativa börser såsom Chi-X, Turquoise och BATS. Den totala handelsvolymen på dessa alternativa handelsplatser var 69.554.159 aktier.

Aktierna på Nasdaq Helsinki

30.9.2016	Antal aktier och röster			Aktieomsättning 1-9/2016
WRT1V	197 241 130			74 801 413
1.1. - 30.9.2016	Högsta	Lägsta	Medelkurs ¹	Sista
Aktiekurs	41,88	33,90	38,12	40,07
¹ Enligt handelsvolym vägd medelkurs				
			30.9.2016	30.9.2015
Marknadsvärde, MEUR			7 903	6 996
Utländska aktieägare, %			54,0	51,2

Flaggningsanmälningar

Under rapportperioden januari–september 2016 informerade BlackRock Inc. Wärtsilä om följande ändringar av ägarandelar:

23.9 ökade BlackRock Investment Management (UK) Limited sitt innehav i Wärtsilä. Efter transaktionen ägde BlackRock Investment Management (UK) Limited 5,05% av Wärtsiläs aktier och röster genom befintliga innehav och röster, och dess totala innehav i Wärtsilä Oyj Abp var 5,06%.

21.9 minskade BlackRock Investment Management (UK) Limited sitt innehav i Wärtsilä till under 5% av aktierna och rösterna och det totala innehavet, vilket innebar att bolaget inte längre var informationsskyldigt.

16.9 ökade BlackRock Investment Management (UK) Limited sitt innehav i Wärtsilä. Efter transaktionen ägde BlackRock Investment Management (UK) Limited 5,00% av Wärtsiläs aktier och röster genom befintliga innehav och röster, och dess totala innehav i Wärtsilä Oyj Abp var 5,01%.

25.8 minskade BlackRock Investment Management (UK) Limited sitt innehav i Wärtsilä till under 5% av aktierna och rösterna och det totala innehavet, vilket innebar att bolaget inte längre var informationskyldigt.

3.5 ökade BlackRock Investment Management (UK) Limited sitt innehav i Wärtsilä. Efter transaktionen ägde BlackRock Investment Management (UK) Limited 5,01% av Wärtsiläs aktier och röster genom befintliga innehav och röster samt 0,12% av aktierna och rösterna genom finansiella instrument, vilket motsvarade ett totalt innehav på 5,13%.

27.4 ökade BlackRock Investment Management (UK) Limited sitt innehav i Wärtsilä. Efter transaktionen var BlackRock Investment Management (UK) Limiteds totala innehav i Wärtsilä Oyj Abp 5,01%.

Det totala antalet aktier hos BlackRock, Inc. har varit över 5% av Wärtsiläs aktiekapital och röster under hela rapportperioden.

Beslut av ordinarie bolagsstämman

Bolagsstämman den 3.3.2016 fastställde bokslutet samt beviljade styrelsen och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2015. Bolagsstämman beslöt att enligt styrelsens förslag utbetala 1,20 euro per aktie i dividend. Dividenden betalades den 14.3.2016.

Bolagsstämman fastslog antalet styrelseledamöter till åtta. Till styrelseledamöter valdes Maarit Aarni-Sirviö, Kaj-Gustaf Bergh, Sune Carlsson, Tom Johnstone, Mikael Lilius, Risto Murto, Gunilla Nordström och Markus Rauramo.

Till revisor för 2016 valdes revisionssammanslutningen KPMG Oy Ab.

Fullmakt att köpa och distribuera aktier i bolaget

Styrelsen beviljades fullmakt att köpa högst 19.000.000 egna aktier i bolaget. Fullmakten är i kraft till nästa bolagsstämma, dock högst i 18 månader från beviljandet av fullmakten.

Styrelsen beviljades fullmakt att distribuera högst 19.000.000 egna aktier i bolaget. Styrelsens fullmakt att distribuera bolagets egna aktier gäller i tre år från bolagsstämman och återkallar den fullmakt som bolagsstämman gav den 5.3.2015. Styrelsen beviljades fullmakt att avgöra till vem och i vilken ordningsföljd aktier i bolaget kommer att distribueras. Styrelsen har fullmakt att distribuera aktierna på ett annat sätt än i proportion till de existerande aktieägarnas företrädesrätt att teckna aktier i bolaget.

Ändringar i bolagsordningen

Bolagsstämman beslutade att uppdatera 2 paragrafen i bolagsordningen så att den nu lyder på följande sätt:

”Föremål för bolagets verksamhet är att utveckla, tillverka och sälja mekaniska och elektrotekniska produkter, kraftverk och system, sälja reservdelar samt erbjuda drifts- och underhållstjänster för marin- och energimarknaderna antingen direkt eller indirekt genom dotterbolag och intresseföretag. Bolaget kan även erbjuda finansierings-, planerings- och konsulttjänster samt idka annan industriell och kommersiell affärsverksamhet. Bolaget kan idka handel med värdepapper och övrig placeringsverksamhet.”

Även 8 paragrafen i bolagsordningen ändrades så att kallelsen till bolagsstämma kan publiceras på bolagets internetsidor eller i minst två (2) av styrelsen fastställda dagstidningar med allmän spridning i Finland.

Donationer till universitet

Styrelsen beviljades fullmakt att besluta om donationer på upp till 1.300.000 euro till universitet under 2016 och 2017. Den viktigaste mottagaren av donationer är Aalto-universitetet.

Styrelsens konstituerande möte

Vid sitt konstituerande möte valde Wärtsilä Oyj Abp:s styrelse Mikael Lilius till ordförande och Sune Carlsson till vice ordförande. Styrelsen beslöt att tillsätta en revisions-, en nominerings- och en ersättningskommitté. Styrelsen valde inom sig följande ledamöter till kommittéerna:

Revisionskommittén:

Ordförande Markus Rauramo, Maarit Aarni-Sirviö, Risto Murto

Nomineringskommittén:

Ordförande Mikael Lilius, Kaj-Gustaf Bergh, Tom Johnstone, Risto Murto

Ersättningskommittén:

Ordförande Mikael Lilius, Maarit Aarni-Sirviö, Tom Johnstone

Risker och osäkerhetsfaktorer i affärsverksamheten

Den låga ekonomiska tillväxten utgör den främsta riskfaktorn med tanke på utvecklingen på kraftverksmarknaden. Kunder kan också skjuta upp investeringsbeslut i regioner som påverkas av geopolitiska spänningar eller stora valutakursfluktuationer. Det låga oljepriset påverkar nationella infrastrukturprojekt i olje- och gasproducerande ekonomier, i synnerhet i Mellanöstern och Ryssland. Pristrycket på grund av den tuffa konkurrensen är fortfarande en riskfaktor.

På marinmarknaden begränsar de svaga utsikterna för den globala ekonomin på kort sikt, överkapaciteten och den låga efterfrågan på lasttonnage fortfarande återhämtningen inom det traditionella shippingsegmentet. Det låga oljepriset, överutbudet av olja och gas samt oljebolagens minskande investeringar begränsar offshoreinvesteringarna. Sjunkande priser på nybyggen kan leda till att skeppsvarven börjar pressa sina leverantörer. Det finns risk för avbeställningar, men förhandlingar om förlängda leveranskontrakt verkar vara en större risk för skeppsvarvens orderböcker.

Inom affärsområdet Services är de största riskerna för hur efterfrågan kommer att utvecklas den låga ekonomiska tillväxten och den politiska instabiliteten i vissa regioner. De utmanande förhållandena i specifika marinsegment är också en potentiell riskfaktor.

Koncernen är svarande i ett antal juridiska processer som beror på eller är underordnade den normala affärsverksamheten. Dessa processer handlar främst om frågor relaterade till avtal och andra skyldigheter, arbetsförhållanden, saksador och reglering. På koncernen ställs nu och då skadeståndskrav på olika belopp och varierande grunder. För närvarande finns det ett ovanligt ansevärt krav. Enligt koncernens policy ska avsättningar göras relaterade till sådana krav samt för rättsprocesser och skiljeförfarande när ett ogynnsamt utfall är sannolikt och förlusten rimligt kan estimeras.

Årsredovisningen 2015 innehåller en mer detaljerad beskrivning av Wärtsiläs risker och riskhantering.

Marknadsutsikter

Trots den långsammare ekonomiska tillväxten på tillväxtmarknaderna fortsätter den ökande efterfrågan på el och tillgången till internationell finansiering för infrastrukturprojekt att backa upp kraftverksinvesteringar. I västländerna fortsätter den låga ekonomiska tillväxten att begränsa efterfrågan på nya kraftverk med undantag för Nordamerika där marknadsläget för gasdrivna kraftverk är ljusare. Megatrenden för förnybara energikällor är uppenbar, och investeringarna förväntas vara riktade särskilt till storskaliga solkraftverk. Dessutom ökar användningen av decentraliserad, flexibel gasdriven kraftförsörjning i världen. Elmarknaderna utvecklas med tanke på den nödvändiga flexibiliteten, vilket möjliggör nya lönsamma investeringar. Wärtsiläs systematiska arbete för att utveckla dessa marknader kommer att fortsätta genom framhävandet av fördelarna med Smart Power Generation.

Utsikterna för shipping och varvsindustrin är fortfarande utmanande. Överkapacitet och låga fraktpriser fortsätter att begränsa efterfrågan på nybyggen inom handelsfartyg, medan det låga oljepriset påverkar investeringarna i och utvecklingen av offshoreprospektering. På marknaden för gastankfartyg är efterfrågan på både LNG- och LPG-tankfartyg utsatta för tryck på grund av låga priser på olja och gas samt obalans mellan utbud och efterfrågan. Utsikterna för kryssningsfartyg och passagerarfärjor är fortfarande positiva. Efterfrågan på kryssningsfartyg stöds av ökande passagerarvolym, i synnerhet i Asien, medan efterfrågan på passagerarfärjor främjas av förnyade flottor i Europa, den potentiella implementeringen av nya utsläppsgränser och fördelaktiga priser på nybyggen.

Utsikterna för servicemarknaden är fortfarande solida, med tillväxtmöjligheter inom valda regioner och segment. En ökning i det installerade beståndet av medelvarviga motorer och propulsionsutrustning samt övergången till gasbaserad teknik kompenserar för den avtagande efterfrågan på service av äldre installationer och osäkerheten angående utvecklingen av efterfrågan på kort sikt inom handelsfartyg. Inom offshore väntas ökningen i det installerade beståndet under de senaste åren delvis kompensera för utmaningarna i vissa regioner. Utsikterna för gasdrivna fartyg är fortfarande positiva. Efterfrågan på service inom kraftverkssegmentet är fortsatt positiv, särskilt i Mellanöstern och Afrika. På både marin- och kraftverksmarknaden är kunderna fortfarande intresserade av långfristiga serviceavtal.

Delårsrapport januari-september 2016

Denna delårsrapport har uppgjorts i enlighet med standarden IAS 34 (Interim Financial Reporting). Principerna för upprättandet är förenliga med bokslutet för 2015. Alla siffror har avrundats och således kan summan av enskilda siffror avvika från den presenterade summan.

Användning av bedömningar

Upprättandet av bokslut enligt IFRS förutsätter användning av ledningens bedömningar och antaganden som påverkar beloppet av tillgångar och skulder i balansräkningen, rapporteringen av villkorliga tillgångar samt intäkts- och kostnadsbeloppen. Även om bedömningarna baserar sig på den bästa möjliga kunskap som ledningen har vid ifrågavarande tidpunkt kan det slutliga utfallet avvika från de i bokslutet beräknade värdena.

IFRS-tillägg

Inga nya eller uppdaterade IFRS-standarder tillämpas under 2016.

Denna delårsrapport är oreviderad.

Resultaträkning i sammandrag

MEUR	1-9/2016	1-9/2015	7-9/2016	7-9/2015	2015
Fortsatta verksamheter					
Omsättning	3 242	3 439	1 079	1 222	5 029
Övriga intäkter	40	33	16	12	51
Kostnader	-2 886	-3 007	-944	-1 058	-4 387
Avskrivningar och nedskrivningar	-104	-91	-31	-32	-124
Resultatandel i intresse- och samföretag	9	12	2	5	17
Rörelseresultat	301	386	122	149	587
Finansiella intäkter och kostnader	-48	-31	-7	-17	-34
Resultat före skatter	253	354	115	132	553
Inkomstskatter	-68	-84	-31	-35	-124
Rapporteringsperiodens resultat från fortsatta verksamheter	185	270	84	97	429
Rapporteringsperiodens resultat från avvecklade verksamheter		22			22
Rapporteringsperiodens nettoresultat	185	292	84	97	451
Fördelning:					
Moderbolagets aktieägare	181	287	84	95	444
Innehav utan bestämmande inflytande	5	5		2	7
	185	292	84	97	451
Resultat per aktie hänförligt till moderbolagets aktieägare (före/efter utspädning):					
Resultat per aktie, fortsatta verksamheter, euro	0,92	1,35	0,43	0,49	2,14
Resultat per aktie, avvecklade verksamheter, euro		0,11			0,11
Resultat per aktie (EPS), före/efter utspädning, euro	0,92	1,46	0,43	0,49	2,25

Rapport över totalresultat

MEUR	1-9/2016	1-9/2015	7-9/2016	7-9/2015	2015
Rapporteringsperiodens nettoresultat	185	292	84	97	451
Övriga totalresultat efter skatter:					
Poster, som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen					
Omvärderingseffekter i förmånsbestämda nettoskulder	-13	-2		2	7
Skatter på poster, som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	3			-1	-2
Poster, som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen, totalt	-9	-2		1	5
Poster, som kan omklassificeras till resultaträkningen					
Omräkningsdifferenser	-64	8	-11	-54	23
Omräkningsdifferenser för innehav utan bestämmande inflytande	-2	2		-1	2
Kassaflödessäkring	61	-5	17	-9	-2
Skatter på poster, som kan omklassificeras till resultaträkningen	-15	1	-4	2	-1
Poster, som kan omklassificeras till resultaträkningen, totalt	-19	6	1	-62	21

Rapporteringsperiodens övriga totalresultat efter skatter	-29	4	1	-61	26
Rapporteringsperiodens totalresultat	156	296	85	36	477
Fördelning av totalresultat:					
Moderbolagets aktieägare	153	290	86	35	468
Innehav utan bestämmande inflytande	3	6			9
	156	296	85	36	477

Balansräkning i sammandrag

MEUR	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	1 440	1 462	1 464
Materiella tillgångar	409	425	431
Innehav i intresse- och samföretag	83	75	89
Finansiella tillgångar som kan säljas	14	16	15
Uppskjuten skattefordran	151	168	157
Övriga fordringar	26	55	59
Anläggningstillgångar totalt	2 122	2 202	2 215
Omsättningstillgångar			
Varor i lager	1 249	1 535	1 200
Övriga fordringar	1 610	1 621	1 840
Likvida medel	345	250	334
Omsättningstillgångar totalt	3 203	3 407	3 374
Tillgångar totalt	5 326	5 609	5 589
Eget kapital			
Aktiekapital	336	336	336
Övrigt eget kapital	1 781	1 686	1 865
Eget kapital som tillhör moderbolagets aktieägare	2 117	2 022	2 201
Innehav utan bestämmande inflytande	33	43	41
Eget kapital totalt	2 151	2 065	2 242
Långfristiga skulder			
Räntebärande skulder	532	499	492
Uppskjuten skatteskuld	99	112	102
Övriga skulder	284	310	286
Långfristiga skulder totalt	915	921	880

Kortfristiga skulder			
Räntebärande skulder	203	279	232
Övriga skulder	2 058	2 343	2 235
Kortfristiga skulder totalt	2 260	2 623	2 467
Skulder totalt	3 175	3 544	3 347
Eget kapital och skulder totalt	5 326	5 609	5 589

Kassaflödesanalys i sammandrag

MEUR	1–9/2016	1–9/2015	7–9/2016	7–9/2015	2015
Rörelseverksamhetens kassaflöde:					
Rapporteringsperiodens nettoresultat	185	292	84	97	451
Justeringar:					
Avskrivningar och nedskrivningar	104	91	31	32	124
Finansiella intäkter och kostnader	48	31	7	17	34
Realisationsvinster och -förluster på immateriella och materiella tillgångar och övriga korrektivposter	-6	-25	-3		-27
Resultatandel i intresse- och samföretag	-9	-12	-2	-5	-17
Inkomstskatter	68	84	31	35	124
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital	390	461	147	175	688
Förändring av rörelsekapital	73	-301	83	-136	-343
Rörelseverksamhetens kassaflöde före finansiella poster och skatter	463	161	230	39	346
Finansiella poster och skatter	-85	-83	-41	-45	-91
Rörelseverksamhetens kassaflöde	378	78	189	-5	255
Investeringarnas kassaflöde:					
Investeringar i aktier och förvärv	-90	-262	-43	-1	-267
Nettoinvesteringar i materiella och immateriella tillgångar	-26	-45	-9	-13	-66
Överlåtelseinkomster från finansiella tillgångar som kan säljas och aktier i intresseföretag					1
Försäljningen av avvecklade verksamheter, netto		44			44
Investeringarnas kassaflöde	-115	-263	-52	-14	-288
Finansieringens kassaflöde:					
Upptagna långfristiga lån	131	51		51	50
Amortering av långfristiga lån samt övriga förändringar	-90	-97	-13	-16	-112
Förändring i kortfristiga lån och övriga förändringar	-30	143	-133	-28	94
Betalda dividender	-250	-238			-242
Finansieringens kassaflöde	-240	-141	-147	7	-210
Förändring av likvida medel, ökning (+)/minskning (-)	23	-326	-10	-13	-243
Likvida medel vid rapporteringsperiodens början	334	571	357	269	571
Kursdifferenser	-12	5	-3	-6	5
Likvida medel vid rapporteringsperiodens slut	345	250	345	250	334

Sammanställning över förändring i eget kapital

MEUR	Eget kapital som tillhör moderbolagets aktieägare						Innehav utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
	Aktie-kapital	Överkurs-fond	Om-räknings-differens	Fond för verkligt värde	Omvärderings-effekter i förmåns-bestämda nettoskulder	Balans-rad vinst		
Eget kapital 1.1.2016	336	61	-6	-70	-36	1 916	41	2 242
Betalda dividender						-237	-11	-247
Rapporteringsperiodens totalresultat			-64	46	-9	181	3	156
Eget kapital 30.9.2016	336	61	-70	-24	-46	1 860	33	2 151

MEUR	Eget kapital som tillhör moderbolagets aktieägare						Innehav utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
	Aktie-kapital	Överkurs-fond	Om-räknings-differens	Fond för verkligt värde	Omvärderings-effekter i förmåns-bestämda nettoskulder	Balans-rad vinst		
Eget kapital 1.1.2015	336	61	-30	-66	-65	1 723	45	2 005
Betalda dividender						-227	-9	-236
Rapporteringsperiodens totalresultat			8	-4	23	262	6	296
Eget kapital 30.9.2015	336	61	-21	-70	-42	1 758	43	2 065

Förvärv

American Hydro Corporation

30.6.2016 förvärvade Wärtsilä USA- och Kanada-baserade American Hydro Corporation från Weir-koncernen.

American Hydro är en ledande leverantör och installatör av uppgraderingar och underhåll till storskalig utrustning inom vattenkraft- och vattendistributionsindustrierna. Bolaget specialiserar sig i konsultering, design och prestanda förbättrande tjänster för vattenturbiner och pumpar. Förvärvet stöder tillväxten och expansionen inom Wärtsiläs existerande globala serviceutbud för vattenkraft och industriella applikationer.

Tabellerna nedan sammanfattar de preliminära värdena av vederlaget som betalats för American Hydro, kassaflödet från förvärvet och de antagna förvärvade tillgångarna och skulderna som redovisats vid förvärvstidpunkten.

Preliminär vederlag	MEUR
Köpeskilling erlagd i pengar	49
Totalt överfört vederlag	49

Preliminärt kassaflöde från förvärvet	MEUR
Köpeskilling erlagd i pengar	47
Villkorad köpeskilling	2
Likvida medel i de förvärvade företagen	-4
Totalt kassaflöde från förvärvet	44

Preliminära värden på tillgångar och skulder till följd av förvärvet	MEUR
Immateriella tillgångar	5
Materiella tillgångar	20
Varor i lager	1
Försäljnings- och övriga fordringar	8
Likvida medel	4
Tillgångar totalt	38
Leverantörs- och andra skulder	5
Uppskjuten skatteskuld	1
Skulder totalt	6
Totala tillgångar, netto	32
Preliminär goodwill	17

De preliminära verkliga värdena på de förvärvade identifierbara immateriella tillgångarna vid förvärvstidpunkten (inklusive kundrelationer och orderstock) uppgick till 5 miljoner euro. Det verkliga värdet på försäljningsfordringar och övriga fordringar är ca 8 miljoner euro. Det verkliga värdet på försäljningsfordringarna innehåller inte några signifikanta risker.

Det preliminära goodwillvärdet på 17 miljoner euro återspeglar värdet på know-how och expertis inom vattenkraft- och vattendistributionsindustrierna. Wärtsilä förutser att förvärvet kommer att stärka närvaron inom vattenkraftverks- och industriell service samt produktutbudet och serviceberedskapet gentemot kundkretsen, vilket stöder tillväxtstrategi och expansion inom förnybara resurser. Den goodwill som redovisats för American Hydro förväntas vara för det mesta avdragbar i beskattningen.

Under 2016 ådrog sig koncernen förvärvsrelaterade kostnader till ett belopp av 1 miljon euro för externa juridiska tjänster och kostnader relaterade till externa experter. Kostnaderna har inkluderats i övriga kostnader i resultaträkning i sammandrag.

Eniram Group

30.6.2016 ingick Wärtsilä ett avtal om förvärv av Eniram, ett Finlandsbaserat teknologiföretag, som levererar lösningar för energihantering och analyser av prestanda till marinindustrin. Äganderätten till bolaget övergick till Wärtsilä från 1.7.2016.

Eniram förser marinindustrin med energihanteringsteknologi i syfte att reducera bränsleförbrukning och utsläpp. Enirams lösningar går från fartygsspecifika applikationer för trim, hastighet och maskindriftsoptimering till omfattande flottomfattande analyser. Bolagets lösningar har installerats i över 270 fartyg för att spara bränsle, öka lönsamheten och minska de skadliga utsläppen. Enirams huvudkontor ligger i Helsingfors i Finland och företaget har dotterbolag i Storbritannien, Förenta Staterna, Tyskland och Singapore. Under 2015 uppgick Enirams omsättning till över 10 miljoner euro med sammanlagt 89 anställda över hela världen. Förvärvet av Eniram tillför Wärtsilä kapacitet att öka och förstärka sitt nuvarande digitala produktutbud och koncernkunskande speciellt beträffande dataanalys, simulering och optimering av driftseffektivitet.

Tabellerna nedan sammanfattar de preliminära värdena av vederlaget som betalats för Eniram, kassaflödet från förvärvet och de antagna förvärvade tillgångarna och skulderna som redovisats vid förvärvstidpunkten.

Preliminär vederlag	MEUR
Köpeskilling erlagd i pengar	41
Totalt överfört vederlag	41

Preliminärt kassaflöde från förvärvet	MEUR
Köpeskilling erlagd i pengar	41
Likvida medel i de förvärvade företagen	-1
Totalt kassaflöde från förvärvet	40

Preliminära värden på tillgångar och skulder till följd av förvärvet	MEUR
Immateriella tillgångar	11
Försäljnings- och övriga fordringar	3
Likvida medel	1
Tillgångar totalt	14
Räntebärande skulder	2
Leverantörs- och andra skulder	4
Uppskjuten skatteskuld	2
Skulder totalt	8
Totala tillgångar, netto	7
Preliminär goodwill	34

De preliminära verkliga värdena på de förvärvade identifierbara immateriella tillgångarna vid förvärvstidpunkten (inklusive teknologi) uppgick till 11 miljoner euro. Det verkliga värdet på försäljningsfordringar och övriga fordringar är ca 3 miljoner euro. Det verkliga värdet på försäljningsfordringarna innehåller inte några signifikanta risker.

Det preliminära goodwillvärdet på 34 miljoner euro återspeglar värdet på know-how och expertis inom energihanteringsteknologi. Wärtsilä förutser att förvärvet kommer att erbjuda kunderna möjligheter till optimering av de egna resurserna, förbättra prognoserna och ge stöd för analyser i realtid. Genom detta förvärv har Wärtsilä tagit en stark ledarposition inom marin digitalisering.

Förvärvsrelaterade kostnader, som är inte signifikanta, har inkluderats i övriga kostnader i resultaträkning i sammandrag.

Pro forma

Om förvärven av American Hydro and Eniram hade verkställts 1.1.2016 skulle den konsoliderade omsättningen enligt ledningens uppskattning ha uppgått till 3.267 miljoner euro. Inverkan på det konsoliderade rörelseresultatet skulle inte ha varit betydande. Vid fastställandet av dessa belopp har ledningen antagit att de justeringarna av verkliga värden som fastställdes vid förvärvstidpunkten skulle ha varit de samma som om förvärvet hade inträffat 1.1.2016.

Avyttringar

30.6.2016 sålde Wärtsilä sitt majoritetsintresse i Wärtsilä Ship Design Serbia doo till företagets operativa ledning. Köpesumman och avyttringens inverkan på rapporteringsperiodens resultat var inte signifikanta.

Omsättning per geografiska områden

MEUR	1–9/2016	1–9/2015	2015
Europa	1 111	1 050	1 566
Asien	1 214	1 388	2 051
Amerika	654	697	1 006
Övriga	263	304	407
Totalt	3 242	3 439	5 029

Resultatmått och jämförelsestörande poster

MEUR	1–9/2016	1–9/2015	2015
Jämförbart justerat EBITA	356	420	643
Avskrivningar på förvävsrelaterade övervärden	-26	-23	-32
Jämförbart rörelseresultat	330	397	612
Jämförelsestörande poster:			
Personalkostnader	-6	-5	-16
Nedskrivningar	-17		-1
Övriga kostnader	-6	-6	-8
Jämförelsestörande poster totalt	-29	-11	-25
Rörelseresultat	301	386	587

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

MEUR	1–9/2016	1–9/2015	2015
Immateriella tillgångar			
Bokvärde 1.1.	1 464	1 180	1 180
Kursdifferenser	-58	22	28
Förvärv	67	293	304
Ökning	11	11	14
Avskrivningar och nedskrivningar	-45	-43	-60
Minskning och omgrupperingar	1		-1
Bokvärde i slutet av rapporteringsperioden	1 440	1 462	1 464
Materiella tillgångar			
Bokvärde 1.1.	431	434	434
Kursdifferenser	2	-3	-1
Förvärv	15	8	8
Ökning	24	42	65
Avskrivningar och nedskrivningar	-59	-48	-63
Minskning och omgrupperingar	-4	-8	-12
Bokvärde i slutet av rapporteringsperioden	409	425	431

Bruttoinvesteringar

MEUR	1–9/2016	1–9/2015	2015
Aktier och förvärv	91	262	267
Immateriella och materiella tillgångar	35	52	79
Totalt	126	314	346

Räntebärande nettoskulder

MEUR	1–9/2016	1–9/2015	2015
Långfristiga skulder	532	499	492
Kortfristiga skulder	203	279	232
Lånefordringar	-6	-15	-18
Likvida medel	-345	-250	-334
Totalt	384	513	372

Nyckeltal

	1–9/2016	1–9/2015	2015
Resultat per aktie (EPS), före/efter utspädning, euro	0,92	1,46	2,25
Eget kapital/aktie, euro	10,73	10,25	11,16
Soliditet, %	45,8	43,1	44,6
Nettoskultsättningsgrad	0,18	0,26	0,17
Avkastning på investerat kapital (ROI), fortsatta verksamhet, %	16,6	20,3	21,0
Avkastning på eget kapital (ROE), fortsatta verksamhet, %	16,3	19,9	20,2

Antal anställda

	1–9/2016	1–9/2015	2015
I medeltal	18 398	18 429	18 565
I slutet av rapporteringsperioden	18 337	19 237	18 856

Ansvarsförbindelser

MEUR	1–9/2016	1–9/2015	2015
Fastighetsinteckningar	10	10	10
Företagsinteckningar och övriga ansvarsförbindelser och garantier	26	25	27
Totalt	36	35	37
Borgens- och ansvarsförbindelser			
för egen del	864	734	743
för intressebolag		3	
Nominellt belopp av hyror enligt leasingavtal			
betalas inom ett år	27	29	29
betalas mellan under minst ett år och högst fem år	78	81	76
betalas senare	27	20	29
Totalt	996	865	876

Derivatinstrumentens nominella värden

MEUR	Totalt	varav stängda
Ränteswappar	185	
Valutaränteswappar	88	
Valutaterminer	1 769	850
Totalt	2 042	850

Verkliga värden

Värdering till verkligt värde i slutet av rapporteringsperioden:

MEUR	Bokvärdet av balansposterna	Verkligt värde
Finansieringstillgångar		
Finansiella tillgångar som kan säljas (nivå 3)	14	14
Räntebärande placeringar, långfristiga (nivå 2)	6	6
Övriga fordringar, långfristiga (nivå 2)	6	6
Derivat (nivå 2)	25	25
Finansieringsskulder		
Räntebärande lån, långfristiga (nivå 2)	532	544
Derivat (nivå 2)	22	22

Nyckeltal för kvartalen

MEUR	7–9/ 2016	4–6/ 2016	1–3/ 2016	10–12/ 2015	7–9/ 2015	4–6/ 2015	1–3/ 2015	10–12/ 2014	7–9/ 2014
Orderingång									
Marine Solutions	287	362	379	465	407	392	336	460	463
Energy Solutions	330	304	312	366	167	188	287	501	383
Services	522	527	580	572	511	579	662	561	463
Totalt	1 139	1 194	1 271	1 403	1 086	1 159	1 285	1 522	1 309
Orderstock i slutet av rapporteringsperioden									
Marine Solutions	2 317	2 488	2 595	2 558	2 699	2 785	2 239	2 213	2 369
Energy Solutions	1 676	1 547	1 491	1 366	1 388	1 459	1 619	1 475	1 426
Services	1 031	1 048	1 017	958	1 026	1 081	1 073	842	879
Totalt	5 024	5 083	5 103	4 882	5 112	5 325	4 931	4 530	4 674
Omsättning									
Marine Solutions	390	433	335	598	448	354	321	552	363
Energy Solutions	177	220	132	374	243	327	182	433	282
Services	512	542	500	619	531	548	485	564	472
Totalt	1 079	1 196	967	1 590	1 222	1 230	988	1 549	1 117
Resultatandel i intresse- och samföretag	2	4	3	6	5	5	2	4	7

Jämförbart justerat EBITA	132	131	93	224	170	144	106	202	149
i procent av omsättningen	12,3	10,9	9,6	14,1	13,9	11,7	10,7	13,1	13,3
Avskrivningar och nedskrivningar	-31	-42	-31	-33	-32	-30	-29	-30	-29
avskrivningar på förvävsrelaterade övervärden	-9	-9	-9	-9	-9	-7	-6	-6	-6
Jämförbart rörelseresultat	123	122	84	215	160	137	100	196	142
i procent av omsättningen	11,4	10,2	8,7	13,5	13,1	11,1	10,1	12,7	12,7
Jämförelsestörande poster totalt	-2	-26	-1	-13	-11			-30	-1
Rörelseresultat	122	96	83	202	149	137	100	166	141
i procent av omsättningen	11,3	8,0	8,6	12,7	12,2	11,1	10,1	10,7	12,6
Finansiella intäkter och kostnader	-7	-38	-3	-2	-17	3	-18	-9	-12
Resultat före skatter	115	58	80	199	132	140	82	157	129
Inkomstskatter	-31	-17	-20	-41	-35	-31	-18	-27	-31
Rapporteringsperiodens resultat från fortsatta verksamheter	84	41	60	159	97	109	64	129	98
Rapporteringsperiodens resultat från avvecklade verksamheter							22	-9	-13
Rapporteringsperiodens nettoresultat	84	41	60	159	97	109	86	121	85
Resultat per aktie (EPS), före/efter utspädning, euro	0,43	0,19	0,30	0,79	0,49	0,54	0,43	0,60	0,43
Bruttoinvesteringar	55	60	11	32	17	279	18	25	28
aktier och förvärv	42	49		5		262			1
Rörelseverksamhetens kassaflöde	189	202	-13	176	-5	47	37	212	68
Nettorörelsekapital (WCAP) i slutet av rapporteringsperioden	540	602	709	543	522	404	296	251	379
Anställda i slutet av rapporteringsperioden									
Marine Solutions	6 305	6 443	6 681	6 847	7 101	7 217	5 587	5 603	5 651
Energy Solutions	920	945	958	959	966	974	975	978	990
Services	10 648	10 575	10 331	10 592	10 714	10 785	10 711	10 692	10 742
Övriga	464	465	457	459	456	451	433	444	434
Totalt	18 337	18 428	18 427	18 856	19 237	19 427	17 707	17 717	17 817

Formler för nyckeltal

Resultat per aktie (EPS), före/efter utspädning

rapporteringsperiodens nettoresultat hänförligt till moderbolagets aktieägare
justerat antal aktier i medeltal under rapporteringsperioden

Eget kapital/aktie

eget kapital som tillhör moderbolagets aktieägare
justerat antal aktier i slutet av rapporteringsperioden

Soliditet

eget kapital
----- x 100
eget kapital och skulder totalt – erhållna förskott

Nettokuldsättningsgrad

räntebärande skulder – likvida medel

eget kapital

Avkastning på investerat kapital (ROI)

resultat före skatter + räntekostnader och övriga finansiella kostnader
----- x 100
eget kapital och skulder – räntefria skulder – avsättningar, i medeltal under rapporteringsperioden

Avkastning på eget kapital (ROE)

rapporteringsperiodens nettoresultat
----- x 100
eget kapital, i medeltal under rapporteringsperioden

Nettorörelsekapital (WCAP)

(varor i lager + kundfordringar + skattefordringar + övriga räntefria fordringar)
– (skulder till leverantörer + erhållna förskott + pensionsförpliktelser + avsättningar + skatteskulder + övriga räntefria skulder)

Jämförbart justerat EBITA

rörelseresultat – jämförelsestörande poster – avskrivningar på förvävsrelaterade övervärden

Jämförbart rörelseresultat

rörelseresultat – jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är relaterade till omstruktureringåtgärder och exceptionella transaktioner, som inte tillhör normal affärsverksamhet

24.10.2016

Wärtsilä Oyj Abp

Styrelsen